

- §16a-miljøgodkendelse til
Ø. Skovgård
Nexøvej 72
3720 Aakirkeby

Kolofon: Bornholms Regionskommune; Marts 2024
Sagsnummer: 21/596
Udarbejdet af: Center for Natur, Miljø og Fritid
Sagsbehandler: Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag: Geodatastyrelsen

§ 16A MILJØGODKENDELSE

til

Ø. Skovgård

Nexøvej 72, 3720 Aakirkeby

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 a, stk. 2 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 6. marts 2024.

DATABLAD

Titel:	§ 16 a tilladelse til Ø.Skovgård
Tilladelsen omfatter:	Svineproduktion med slagtesvin Produktionsareal: 2.560 m ² stalde
Dato for tilladelse:	6. marts 2024
Husdyrbrug:	Ø. Skovgård, Nexøvej 72, 3720 Aakirkeby
Matrikelnummer og ejerlav:	15a Aaker m.fl.
Ejendomsnummer:	40000250723
CVR-/P-nummer:	21565334/1005042554
CHR-nummer:	82516
Ansøger og ejer:	Kim Kure Olssen
Adresse:	Brandsgårdsvejen 5, 3730 Nexø
Kontaktoplysninger:	Tlf.nr. 404606935; e-mail: k.olssen@hotmail.com
Konsulent:	Kirsten V. Kyndesen, Bornholms Landbrug & Fødevarer, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby, kvk@blf.dk .
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat, Skovløggen 4, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: byg@brk.dk ; Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	7
2.3 Vilkår for driften	8
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	12
2.5 Retsbeskyttelse og revurdering.....	12
2.6 Offentlighed	13
2.7 Klagevejledning	13
3 Beliggenhed og landskabelige forhold	15
3.1 Bygninger og faste afstandskrav	15
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	18
4 Husdyrproduktion	20
4.1 Husdyrhold og staldanlæg	20
4.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning	22
5 Ressourceforbrug	23
5.1 Foder og foderopbevaring.....	23
5.2 Vand	24
5.3 Energi	25
5.4 Diverse hjælpestoffer	25
6 Reststoffer	26
6.1 Spildevand.....	26
6.2 Affald	26
7 Gener fra husdyrbruget	27
7.1 Lugt	27
Støj og rystelser	29
7.2 Støv	30
7.3 Lys.....	30
7.4 Fluer og skadedyr	31
7.5 Transport.....	31
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	33
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav	33

8.2	Påvirkning af naturområder.....	35
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld.....	39
10	Egenkontrol og dokumentation.....	42
11	IE-brug.....	43
12	Samlet vurdering.....	44
13	Bilag.....	45
	Bilagsoversigt:.....	45
	Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift.....	46
	Bilag 2. Beregningspunkter til naturarealer.....	47
	Bilag 3. Beredskabsplan for Ø. Skovgård.....	49
	Bilag 4. Modtagne høringssvar i 2. offentlighedshøring og kommunens bemærkninger.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

1 RESUMÉ

Kim Kure Olssen ansøger hermed om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16 a til godkendelse af produktionen på ejendommen Ø. Skovgård, Nexøvej 72, 3720 Aakirkeby.

Produktionen af slagtesvin på Ø. Skovgård ønskes godkendt efter den nye miljøregulering (stipladsmodellen). Den eksisterende godkendelse er en §12-miljøgodkendelse fra 2007 med et tillæg fra 2011, hvor der er givet tilladelse til en produktion på 14.500 slagtesvin (30-107 kg). I 2020 er der givet tilladelse til opførsel af ny maskinlænge. Denne er endnu ikke opført.

Der foretages ingen ændringer i staldanlægget i ansøgt drift. Det samlede produktionsareal udgør 2.560 m².

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i eksisterende gyllebeholdere på ejendommen.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens § 16 a og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 224973).

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

I ansøgningen er der foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og omkringboende overholdes. Idet der ikke foretages ændringer, vil der ikke ske en forøgelse af lugtemissionen fra staldene.

På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften samt at der ikke foretages ændringer, forventes produktionen ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbigående i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

I ansøgningen er der foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Uden ændringer i produktionen vil der ikke ske en øget udledning fra staldene. Den ammoniakreducerende teknologi gyllekøling anvendes i nudrift og vil blive anvendt i ansøgt drift. Det vurderes derfor, at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet til BAT opfyldes ved hjælp af teknologien gyllekøling.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette kapitel beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a

Bornholms Regionskommune, Center Natur, Miljø og Fritid har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til den ansøgte svineproduktion på husdyrbruget Ø. Skovgård, Nexøvej 72, 3720 Aakirkeby, matr.nr. 15a Aaker m.fl.

Tilladelsen omfatter slagtesvin i eksisterende stalde. Det samlede produktionsareal udgør 2.560 m².

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er husdyrbruget omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra anlægget beregnes til mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år, idet der er tale om et IE- brug (mere end 2.000 stipladser til slagtesvin). Derfor meddeles tilladelsen efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 12.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 2.3 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved den ansøgte svineproduktion i forhold til den nuværende lovlige produktion på Ø. Skovgård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden (8-års drift).

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab og uden væsentlige gener for omgivelserne, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

Bornholms Regionskommune har den 19. februar 2021 modtaget en ansøgning fra Kim Olssen om miljøgodkendelse efter de nye regler for miljøgodkendelse for produktionen på Ø. Skovgård, Nexøvej 72, 3720 Aakirkeby. Ansøgningen er indgivet i henhold til § 16 a i husdyrbrugloven, og er indsendt gennem det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningskema nr. 224973. Den 13. marts 2021 blev

¹ Lovbekendtgørelse nr. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) med senere ændringer og bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

ansøgningen visiteret som fuldt oplyst. Kommunen har efterfølgende modtaget rettelser til ansøgningen senest den 5/12 2023 og har afgjort sagen på baggrund af version 4 af ansøgningskemaet.

På Ø. Skovgård er der produktion af slagtesvin i et staldanlæg med et produktionsareal på i alt 2.560 m².

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver udover Ø. Skovgård ejendommene Lausvang (Aspesvej 14, 3751 Østermarie), Nørregård (Brandsgårdsvejen 17, 3720 Aakirkeby og Bukkegård (Slotsvejen 5, 3720 Aakirkeby), hvor der ligeledes er produktion af slagtesvin.

Ø. Skovgård drives selvstændigt i forhold til de øvrige ejendomme, idet produktionen på alle ejendomme er baseret på indkøbte smågrise. Nørregård/Bukkegård er placeret ca. 3,5 km fra Ø. Skovgård. Ø. Skovgård er således ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at Ø. Skovgård vil kunne drives uafhængigt af de andre. Denne tilladelse omfatter derfor alene husdyrbruget på Ø. Skovgård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles pga. husdyrbrugets art eller beliggenhed.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpente i forhold til denne godkendelse.

For at sikre at tilladelsens vilkår efterleves, stiller Bornholms Regionskommune vilkår om, at virksomhedens ansatte skal være bekendt med vilkårene.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om eventuelle planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelsens vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Natur, Miljø og Fritid) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til tilsynsmyndigheden inden gennemførelsen. Tilsynsmyndigheden vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsarealets størrelse i m², staldd typer/-systemer, dyretyper

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	509
Stald 2	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	509
Stald 3	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	509
Stald 4	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv	509
Stald 5, høj	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	273
Stald 5, lav	Slagtesvin	Delvist spaltegulv, fast gulv	198
Udlevering/Buffer	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	53

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper, og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	Flydende	Overdækning	635
Gyllebeholder 2	Flydende	Overdækning	727
Fortank	Flydende	Overdækning	8
Buffertank	Flydende	Overdækning	106

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Overdækning af gyllebeholder

10. De eksisterende gyllebeholdere på Ø. Skovgård skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
11. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
12. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

13. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
14. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden.

Fastoverdækning på fortanke

15. Ejendommens fortank og buffertank skal være overdækket med betonlåg.

Gyllekøling

16. Gyllekanalerne i staldafsnit 1 til 4 skal være forsynet med køleslanger, der er forbundet med en varmepumpe: Det totale areal gyllekumme skal være 1.326 m²
17. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 312.935 kWh.
18. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
19. Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer pr. år i de fire staldafsnit med NH₃-N 20% effekt. Der er dog fleksibilitet mellem effekt og driftstimer, under forudsætning af at en årlig køleydelse på mindst 312.935 kWh leveres.
20. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
21. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
22. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

23. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
24. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 3 uger.
25. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.7 Affald

26. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
27. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
28. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Oplag af olie

29. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
30. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
31. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.9 Lugt - vilkår

33. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
34. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.10 Støj

35. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

2.3.11 Støv

36. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

2.3.12 Lys

37. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.

2.3.13 Skadedyr

38. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
39. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.

40. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.14 Uheld og risici

41. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Polit, tlf.: 5690 1448.
42. Der skal foreligge en beredskabsplan for Ø. Skovgård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
43. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.3.15 Miljøledelse

44. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug".

2.3.16 Ophør

45. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 6. marts 2030), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når byggeriet er afsluttet inden fristens udløb.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 6. marts 2032.

Tilladelser efter § 16 a skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til gældende husdyrbrugslovs § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke

kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må dog ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har i henhold til offentlighedsproceduren i husdyrbruglovens § 55 den 9. december 2021 foretaget en annoncering vedrørende modtagelse af ansøgning om §16a miljøgodkendelse til Ø. Skovgård. Ansøgningen er fremlagt i offentlighøring i perioden 9/12-2021 til 6/1-2022 ved annoncering på www.brk.dk.

Som følge af denne annoncering modtog regionskommunen ingen henvendelser.

Udkast til afgørelse om § 16 a miljøgodkendelse til Ø. Skovgård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 864 meter fra et vægtet lugtcentrum for staldene. Desuden er udkastet sendt til ansøger og dennes konsulent, da de berøres af de ansøgte ændringer på husdyrbruget.

Der blev givet en frist på 6 uger fra 15. januar 2024 til og med den 26. februar 2024 til at kommentere udkastet. Kommunen modtog ingen skriftlige bemærkninger

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 6. marts 2024 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk/Ind-flydelse-Politik/Hoeringer

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt Styrelsen for Patientsikkerhed. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 3. april 2024, dvs. 4 uger fra den 6. marts 2024, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen via klageportalen for Nævnenes Hus, inden klagefristen udløber. Yderligere klagevejledning og links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Disse links fører dig til klageportalen, som du logger på med NemID. Du kan også tilgå klageportalen fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE FORHOLD

I dette kapitel beskrives og vurderes det ansøgte set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse

Bygningsanlægget på ejendommen består af staldbygninger, foderlade og kornsiloer, maskinhal, lagerbygning samt gyllebeholdere med fortanke.

Der foretages ingen udvendige eller indvendige ændringer af de eksisterende stalde.

I 2020 er der givet tilladelse til opførelse af ny maskinlænge parallelt med den eksisterende maskinhal. Længen er endnu ikke opført.

Figur 1 Eksisterende og ansøgt bygningsanlæg på Ø. Skovgård.

Figur 2. Skråfoto Ø. Skovgård med omgivelser (hvidt kryds angiver Ø. Skovgård). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023.#

Afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning

Ø. Skovgård er beliggende i landzone i et særligt værdifuldt landbrugsområde. Der er ca. 3,2 km til nærmeste nuværende eller fremtidige byzone, som er Pedersker. Til nærmeste nabobeboelse på Nexøvej 74 er der 205 m (ejet af ansøger). Til den afgrænsede byzone ved Pedersker er der ca. 3,3 km.

Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Nærmeste vedtagne lokalplan i landzone er ved Bodilsker Skole og hertil er der ca. 3,8 km.

Grænsen for Natura 2000-området "Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne" ligger ca. 1,1 km nord for Ø. Skovgård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Kattesletsvejen ca. 2,6 km nordøst for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Pedersker)	Ca. 3,2 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Plan 00.BL.02 Bodilsker Skole)	Ca. 3,8 km	50 m
Nabobeboelse (Nexøvej 74 -ejet af ansøger)	Ca. 205 m	50 m
Ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne)	Ca. 1,3 km	10 m
Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Kattesletsvejen)	Ca. 2,6 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 241 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 1,0 km	50 m
Vandløb og dræn	166 m til vandløb	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	74 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	432/193 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	2 m	15 m
Naboskel	190 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindstefastande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Ø. Skovgård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Ø. Skovgård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en skov med gammel skovjordbund udpeget som ammoniakfølsom placeret ca. 15 m nord for staldanlægget. Der er placeret yderligere 6 udpegede skove indenfor 1.000 m af staldanlægget. Nærmeste overdrev er placeret 298 m nordvest for staldanlægget. Der er placeret yderligere 4 overdrev indenfor 1.000 m af staldanlægget. Der er tale om kategori 3 overdrev. En kategori 3 hede er placeret 432 m sydvest for staldanlægget.

Nærmeste sø er placeret 75 m mod syd. I en afstand op til 1.000 m fra ejendommen er der yderligere 26 små beskyttede søer/vandhuller.

Der er placeret flere lavbundsområder indenfor 1.000 m af Ø. Skovgård. Det nærmeste er placeret ca. 153 m mod sydvest.

Anlægget er placeret indenfor skovbyggelinje samt delvist indenfor en fortidsmindebeskyttelseslinje. Der er tale om eksisterende bygninger, der er erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommen. Der registreret et fredet dige umiddelbart nord for det eksisterende staldanlæg. Anlægget er placeret uden for øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.**

Table 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra nærmeste staldbygning	Berøres Ø. Skovgård?
Skovbyggelinje (300 m)	0 m	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	0 km	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 6,4 km	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 3,9 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 4,0 km	Nej

Vejbyggeelinje	Ca. 414 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 1,0 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 15 m	Nej
Lavbundsområder	Ca. 153 m	Nej
Fredede områder	Ca. 742 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	1 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Staldanlægget er placeret tilbagetrukket fra offentlig vej og ligger skjult i landskabet.

Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle bygninger er opført i tilknytning til den eksisterende gård og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed. Ejendommen ligger for enden af en cirka 450 m lang privat vej, som grænser op til Nexøvej, der er en offentlig vej. Hovedparten af ejendommen er ikke synlig fra offentligvej, dog kan en part af den vestlige del af ejendommen ses fra Ølenevej. Der er langs med privat vejen nærmest Nexøvej plantet en allé, som er blikfang når ejendommens afgangs vej passerer på Nexøvej. Den nyeste slagtesvinestald er placeret øst for de oprindelige driftsbygninger og foderladen og siloerne er opført øst for eksisterende maskinhal og syd for de oprindelige driftsbygninger. I 2020 er der givet tilladelse til opførsel af ny maskinlænge. Denne er endnu ikke opført.

Figur 3. Ø. Skovgård set fra Ølenevej mod øst. Cowi vejfoto 22. maj 2022.#

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ø. Skovgård er i henhold til Kommuneplan 2020 placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed.

Regionskommunen vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vandløb og søer, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning samt produktion og håndtering af husdyrgødning.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Ø. Skovgård anvendes til produktion af slagtesvin. Anlægget består af 4 rundbuehaller indrettet med 25-49% fast gulv samt to staldafsnit indrettet i det oprindelige bygningsæt. Disse staldafsnit er indrettet med fast gulv (strawflow stier) og med 50-75% fast gulv. Udleveringsrummet placeret i forbindelse med rundbuehallerne anvendes som buffersektion. Der foretages ingen ændringer af staldanlægget.

Figur 4 Anlægget på Ø. Skovgård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange. Udleveringsrum, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Beregningen af produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Stald 1	25-49 % fast gulv	Slagtesvin	Gyllekøling: 20% i 8.760 timer	605	509	84%
Stald 2	25-49 % fast gulv	Slagtesvin	Gyllekøling: 20% i 8.760 timer	605	509	84%
Stald 3	25-49 % fast gulv	Slagtesvin	Gyllekøling: 20% i 8.760 timer	605	509	84%
Stald 4	25-49 % fast gulv	Slagtesvin	Gyllekøling: 20% i 8.760 timer	605	509	84%
Stald 5, høj	50-75 % fast gulv	Slagtesvin	÷	370	273	74%
Stald 5, lav	Fast gulv	Slagtesvin	÷	277	198	71%
Udlev. /buffer	Drænet gulv + spalter (33% / 67%)	Slagtesvin	÷	64	53	83%
I alt				3.131	2.560	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1 Gyllekøling 20% i 8.760 timer	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509
Stald 2 Gyllekøling 20% i 8.760 timer	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509
Stald 3 Gyllekøling 20% i 8.760 timer	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509
Stald 4 Gyllekøling 20% i 8.760 timer	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	605	509
Stald 5, høj	Slagtesvin, 50-75% fast gulv	370	273	Slagtesvin, 50-75% fast gulv	370	273
Stald 5, lav	Slagtesvin, Fast gulv	277	198	Slagtesvin, Fast gulv	277	198
Udlev. /buffer	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	64	53	Slagtesvin, 25-49% fast gulv	64	53
I alt		3.131	2.560		3.131	2.560

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsareal samt dyretype angivet for eksisterende stalde er i overensstemmelse med lovlig nudrift.

Der gøres opmærksom på, at på arealer, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Dette gælder på Ø. Skovgård udleveringsområde/rampe og drivgange. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet (hvis dyrene dagligt har adgang på arealet, skal rengøring dog ske senest efter 4 timer).

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, stalddtype og dyretype.

4.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Ø. Skovgård er der to gyllebeholdere med kapacitet til 2.553 og 3.500 m³ samt to fortanke på 20 og 500 m³. Beholderne har teltoverdækning og fortankene betonlåg. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Table 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Ø. Skovgård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1	2.553	635	Teltoverdækning
Gyllebeholder 2	3.500	727	Teltoverdækning
Fortank 1	20	8	Betonlåg
Buffertank	500	106	Betonlåg
Gyllebeholder, Graveregård	1.200		Flydelag
I alt	7.773	1.476	

Den samlede opbevaringskapacitet til rådighed for produktionen på Ø. Skovgård udgør uden en udvidelse produktionen 7.773 m³. Dette er incl. kapacitet i en buffertank placeret på Graveregård.

Den samlede gødningsproduktion ligger på ca. 8.000 tons inkl. regnvand og vaskevand. Dette vil være uændret i ansøgt drift.

Der er aftale om afsætning af 1.200 m³ rågylle eller tilsvarende mængde fiber til Biokraft. Der skal således opbevares 6.800 m³. Opbevaringskapaciteten svarer til 13,7 måneders opbevaring. Kravet i husdyrgødningsbekendtgørelsen om min. 9 måneders opbevaring er således opfyldt.

Opbevaringskapaciteten er reelt større idet de beholderne er overdækkede. Regnvand kan derfor fraregnes. Hertil kommer kapacitet i gyllekanalerne.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

BAT husdyrgødning

- Tankene tømmeres ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er teltoverdækning på beholderne.

- Der føres logbog, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn.
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Ø. Skovgård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette kapitel beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand, energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foder opbevares i foderrum og kornsiloer.

Det årlige foderforbrug ligger på ca. 3.250 tons. Foderet udfodres som vådfoder. Forbruget forventes uændret i ansøgt drift.

Foderanlægget vil blive opdateret til restløsfodring med ædetidsstyring, der sikrer en optimal foderstrategi. Foderplaner revideres årligt eller efter behov for at sikre den mest optimale fodring. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivtetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til

husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Beskrivelse

Ejendommen har egen boring.

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Vandforbruget opgøres en gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 8.500 m³. Forbruget forventes uændret i ansøgt drift.

Drikkesystemerne i staldene er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrensere. Vandforbruget vil følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Beskrivelse

Der anvendes energi til ventilation, belysning, fordring og pumpning af gylle samt gyllekøling. El forbruges primært til ventilation.

Det årlige elforbrug ligger på ca. 190.000 kWh. Der anvendes olie til varmekanon i forbindelse med udtørring af stalden efter vask. Forbruget ligger på ca. 2.500 l pr. år. Forbruget forventes uændret i ansøgt drift.

Elforbruget opgøres en gang årligt.

Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationen er af superlavenergitypen (LPC/EC). En del af belysningen er LED og den resterende del vil løbende blive udskiftet med LED.

BAT

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er etablering lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperatur styring. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til godt effektiv energiudnyttelse og samtidig udnyttes mest effektivt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpemidler

Beskrivelse

Der opbevares olieprodukter på Ø. Skovgård.

Tankene er godkendt og placeret på fast bund uden afløb.

Der opbevares kemikalier og pesticider på Ø. Skovgård. De opbevares i et aflåst kemikalierum (container), som har fast bund uden afløb.

Rengørings- og desinfektionsmidler i lager ved mellemgang.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares i lager ved mellemgang.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand

Beskrivelse

Der er toilet i forbindelse med forrum og bad i forbindelse med mandskabsfaciliteter i foderlade. Spildevandet herfra ledes til septiktank.

Staldene er opdelt i sektioner, der vaskes efter hvert hold grise. Rengøringen omfatter ventilationsanlæg etc. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 500 m³.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktions af DAKA Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødeligheden ligger på ca. 3%.

Afhentningspladsen placeret ved privatvej syd for ejendommen. Her er der etableret en plads indrettet efter de gældende regler på området. Pladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ for erhvervsaffald. I regulativet står bestemmelser om opbevaring og bortskaffelse af diverse typer af affald, herunder olieaffald, medicinrester og kanyler.

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr skal følge reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr.

Dokumentation for bortskaffelse af affald kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overholdes vilkårene vedr. affald, vil affaldshåndteringen på Ø. Skovgård ikke medføre gener for omkringboende. Den beskrevne affaldsopbevaring, -håndtering og -bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette kapitel beskrives og vurderes de mulige gener som følge af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter i husdyrbrugets omgivelser forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

Lugt fra staldanlægget øges ikke i ansøgt drift, hvis idet der ikke foretages ændringer.

I ansøgningskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem staldene og til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste enkelt boliger overholdes.

Beregninger foretaget i ansøgningskemaet ses i nedenstående tabel.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning fra ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Nexøvej 70 	0	NY	274,2	274,2	448,2	Ja
Rønnevej 59 	0	NY	274,2	274,2	859,9	Ja
Ølenevej 39 	0	NY	274,2	219,4	800,3	Ja
Ølenevej 48 	0	NY	274,2	274,2	434,3	Ja
Bodilsker Skole lokalplan 	0	NY	563,4	563,4	3797,6	Ja
Pedersker Hovedgade 72 	0	NY	563,4	507,1	3310,2	Ja
Pedersker 	0	NY	736,5	699,6	3237,1	Ja

Enkeltbeboelser er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er beregnet til de nærmeste enkeltbeboelser fra staldanlægget.

De nærmeste enkeltbeboelser er Ølenevej 48 og Nexøvej 70. Afstanden fra lugtcentrum til de nærmeste enkeltbeboelser skal være minimum ca. 275,2 m (219,4 m korrigeret - der korrigeres for vindretning, hvis staldanlægget er placeret nord for omboende i intervallet 300° til 60°) og den gennemsnitlige afstand er ca. 434 og 448 m. Den gennemsnitlige afstand er således længere end minimumsafstanden (geneafstanden) og lugtgenekravet er hermed opfyldt.

Nærmeste afgrænsede byområde er ved Pedersker ca. 3.310 m fra lugtcentrum. Til nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplan i landzone skal der uden udvidelse være minimum 563,4 m (507,1 m korrigeret).

Nærmeste byzone er Pedersker. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal uden en udvidelse af produktionen være minimum ca. 736,5 m (699,6 m korrigeret), og den beregnede afstand fra lugtcentrum er ca. 3.237 m. Lugtgenekravet til byzone og samlet bebyggelse/lokalplan er dermed opfyldt.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug indenfor 100 m fra enkeltbeboelserne og 300 m fra byzone og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 5. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Ansøger oplyser, at svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Ved udvidelse af dyrehold på Ø Skovgård vil der forekomme lugtemission fra ejendommen. I husdyrgodkendelse.dk er lugtemissionen fra staldanlægget og de nødvendige geneafstande til forskellige typer af beboelser beregnet på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² og de fastsatte emissionsfaktorer for dyretypen og staldsystemet.

Den primære kilde til lugt fra anlæg til dyrehold er staldlugt. Der foreligger også kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Lugtemission fra opbevaring og udbringning af husdyrgødning indgår således ikke i lugtberegningerne. Disse emissioner reguleres gennem konkrete vurderinger og generelle regler, herunder husdyrgødningsbekendtgørelsens afstands-krav til placering af anlæg til opbevaring af husdyrgødning og krav om overdækning samt krav til metoder og tidspunkter for udbringning af husdyrgødning.

Lugtberegningen er foretaget både i forhold til Miljøstyrelsens standardiserede lugtspredningsmodel og FMK-modellen. I tabel 7 er kun vist resultatet af den beregning, der giver den længste geneafstand til omboende. Hvis der ligger andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller hos nabo, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen (kumulation). Staldafsnit, der er placeret længere væk end 120 % af geneafstanden, medtages ikke i lugtberegningen.

Af lugtberegningen ses, at lugtgenekriteriet er overholdt i forhold til alle typer beboelser. Det er således Bornholms Regionskommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive udsat for væsentlige lugtgener fra staldene.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om staldsystemer, og om at holde god staldhygiejne, samt vilkår i tilfælde af væsentlige lugtgener.

Støj og rystelser

Beskrivelse

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget og fra foderfremstillingen. Det der ikke foretages ændringer forventes der ikke øget støj fra anlægget.

Der er mekanisk ventilation i alle stalde. Alle ventilatorer er udskiftet med nye støjsvage motorer. Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Støj fra foderfremstilling er begrænsede, idet fremstillingen foregår indendørs i en isoleret bygning.

Periodisk støj kan forekomme ved pumpning af gylle samt ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Ø. Skovgård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Ø. Skovgård foregår via Nexøvej og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil udgøre et væsentligt problem for omkringboende og forbi-passerende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.2 Støv

Beskrivelse

Der vil ikke forekomme væsentlige støvgener fra håndtering af foder, idet det foregår i et lukket system. Foderet tildeles som vådfoder og derfor er der ikke støvgener i forbindelse med udfodring.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmelsvampe modvirkes på Ø. Skovgård ved at opbevare strøelsen på fast bund, indendørs og tørt.

Antallet af transportere til og fra ejendommen vil ikke ændres i ansøgt drift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlig støvudvikling i forbindelse med produktionen. Egentlig risiko for støvgener i forbindelse med produktionen vurderes kun at forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støv kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.3 Lys

Beskrivelse

Der er udendørsbelysning i forbindelse med indgang til forrum.

I staldene vil der være lys i op til 8 timer pr. dag. Lyset vil være tændt i forbindelse med tilsyn og fodring samt i det nødvendige tidsrum for at sikre den lovpligtige lysmængde til dyrene i min. 8 timer pr. dag.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.4 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og frasorteret foder blive fjernet fra foderkrybber, fodergange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer repareres med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der gennemføres faste rutiner i forhold bekæmpelse af fluer. Der anvendes rovfluer og ved behov strategisk kemisk bekæmpelse.

Rottegener forebygges ved, at der generelt holdes god orden, så rotterne ikke gives for gode levedmuligheder. Der er indgået aftale med privat firma vedr. bekæmpelse af skadedyr. Der er tale om højteknologisk bekæmpelse uden anvendelse af gift.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.5 Transport

Der er ikke intern transport på Ø. Skovgård. Der flyttes ikke dyr mellem staldafsnit og foder transporteres i et lukket system.

Til- og frakørsel til ejendommen foregår dels af privatvejen med udkørsel til Nexøvej og ad vej etableret syd om Ø. Skovgård med udkørsel ligeledes til Nexøvej.

Der er transport til og fra Ø. Skovgård i form af levering af foder til ejendommen, transport af smågrise til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion samt transport af gylle til udbringning.

Transport foregår primært inden for normal arbejdstid.

Der transporteres smågrise til ejendommen ca. hver 2. uge og afhentes dyr til slagteriet 1-2 gange pr. uge, svarende til i alt ca. 115 transporter årligt.

Transporter af dyr foretages med lastbil i tidsrummet fra kl. 6 til 16.

Der bliver afhentet døde dyr 1-2 gange pr. uge, dette udgør ca. 78 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der leveres mineraler og soja til ejendommen ca. hver 3. uge. Disse transporter udgør ca. 20 læs pr. år.

I høst køres korn til ejendommen. Disse transporter udgør ca. 90 læs pr. år.

Strøelse: 2 transport pr. år.

Øvrige transporter herunder olie og rengøringsmidler: 6 transporter pr. år.

Gylle til udbringning og transporter af fiberfraktion udgør uden ændring af produktionen ca. 120 læs pr. år. Der anvendes gylleudlægger til udbringning af en del af gyllen.

Opgørelse af transporter på Ø. Skovgård kan ses i Tabel 8 herunder.

Tabel 8 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Ø. Skovgård.

Type transport	Transporter, antal læs/år
Dyr til ejendommen	40
Dyr fra ejendommen	75
Afhentning af døde dyr til DAKA	78
Soja og mineraler	20
Korn	90
Strøelse	2
Gylle og fiberfraktion	120
Øvrige	6
Total	431

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Ø. Skovgård, som sker ad Nexøvej og primært inden for normal arbejdstid kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette kapitel beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

Ammoniakemission fra anlægget

I ansøgningskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Tabel 9. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Ø. Skovgård

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvildelse
Ansøgt drift	4.054,2	293,6	4.347,8	- (nudrift) - (8-års drift)
Lovlig nudrift	4.054,2	293,6	4.347,8	-
8-års drift	4.054,2	293,6	4.347,8	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der foreligger en godkendelse fra 2011, hvor der er fastsat krav til BAT for produktionen på Ø. Skovgård. I ansøgningskemaet for Ø. Skovgård skal BAT derfor beregnes ud fra emissionsfaktorer for eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse. For gyllebeholdere og fortank/buffertank beregnes BAT tilsvarende ud fra eksisterende opbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse. Der er i den tidligere godkendelse fastsat krav om anvendelse af teknologien gyllekøling i stald 1-4 med en effekt på 20% i 8.760 timer.

Det svarer til, at der skal køles med en effekt på 26,9 W pr. m² gyllekumme. Gyllekummen udgør i alt 1.328 m² i de 4 stalde. Der skal køles med i alt 26,9 W pr. m² x 1.328 m² x 8.760 timer pr. år = 312.935 kWh pr. år.

Der ønskes fleksibilitet så der kan køles med en højere effekt i vinterhalvåret, hvor der er et øget behov for den producerede varme.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i Tabel10.

Tabel10. Vejledende BAT-krav ved udvidelse i ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktions- areal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Stald 1	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	509	1,52	773,7
Stald 2	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	509	1,52	773,7
Stald 3	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	509	1,52	773,7
Stald 4	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	509	1,52	773,7
Stald 5, høj	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	273	1,40	382,2
Stald 5, lav	Slagtesvin, fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	198	2,30	455,4
Udlevering/Buffer	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	53	2,30	121,9
Gyllebeholder 1	Flydende gødning	Eksisterende gødnings-opbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	635	0,20	127,0
Gyllebeholder 2	Flydende gødning	Eksisterende gødnings-opbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	727	0,20	145,5
Fortank/Buffer	Flydende gødning	Eksisterende gødnings-opbevaringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	106	0,20	21,2
I alt			2.560 + 1.468		4.054 + 294 = 4.348

Uden udvidelse af produktionen beregnes BAT-kravet til 4.348 kg NH₃-N pr. år, mens den faktiske emission ligeledes beregnes til 4.348 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet opfyldes på baggrund af, at der ikke foretages ændringer i staldanlægget og effekten af gyllekølingen ikke ændres.

Kommunens vurdering

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

For den konkrete produktion er det samlede BAT-krav beregnet til 4.348 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte produktion medfører en beregnet faktisk emission på 4.348 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte husdyrproduktion overholder således det vejledende BAT-niveau.

BAT-kravet er opfyldt på baggrund af, at det er valgt at anvende følgende som ammoniakreducerende teknologi:

- Overdækket med fortank og gylletanke
- Gyllekøling i stald 1-4
- Krav til gulvtyper

BAT-emissionskravet er således overholdt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedrørende gyllekøling, teleoverdækning på gylletanke gulvtyper og jf. vilkår 2.3.3 pkt. 6 og 2.3.4 pkt. 7, samt 2.3.6 pkt. 10-25.

8.2 Påvirkning af naturområder

Beskrivelse

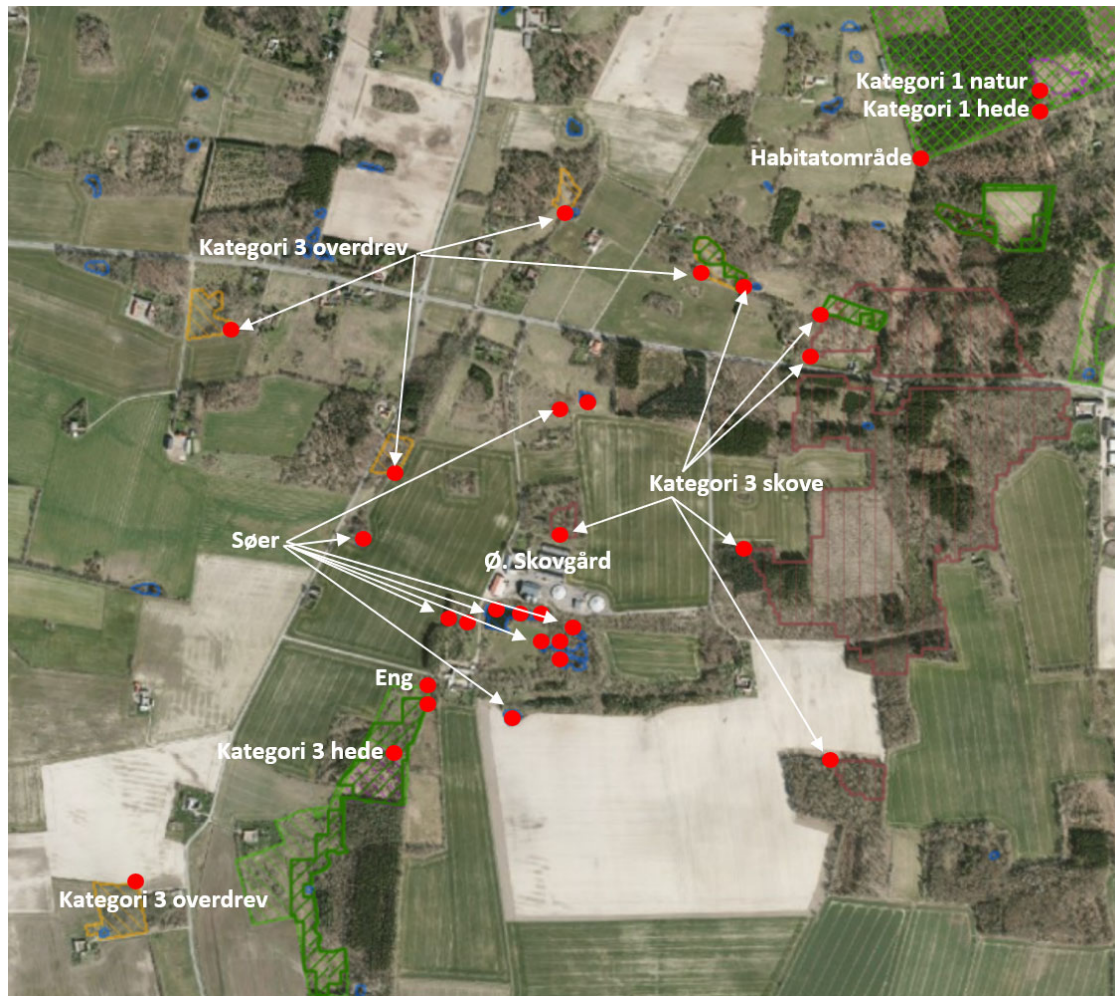
Ammoniakemissionen fra produktionen på Ø. Skovgård bevirker, at omkringliggende arealer påvirkes med nedfald af ammoniak. Idet der ikke foretages ændringer i produktionen ændres den samlede ammoniakemissionen fra det samlede anlæg ikke i ansøgt drift.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningsspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i

Figur6.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 6. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Ø. Skovgård. (Kategori 2 overdrev placeret 2,6 km NV og SV fra anlægget er ikke medtaget på kortet).

Tabel 71. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Ø. Skovgård i ansøgt drift.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Hede	0,1	0,0	0,0
	Habitatnatur	0,1	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Overdrev	0,1-1,1	0,0	0,0
	Hede	0,4	0,0	0,0
	Skov gammel skovjordbund	0,5-22,8	0,0	0,0
	Skov tilgroet lysåbent	0,4-0,8	0,0	0,0
Anden natur	Søer	0,6-4,2	0,0	0,0
	Eng	0,8	0,0	0,0

*) Alle beregningspunkter kan ses uspecificeret i bilag 2

Kommunens bemærkninger og vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Kategori 1-natur

Der er ca. 1.057 m fra Ø. Skovgård til nærmeste Natura 2000-område og ca. 1.309 m til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 159 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne. Depositionen på området fra Ø. Skovgård er beregnet til 0,2 kg N/ha/år i totaldeposition. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 2.610 m nordøst for Ø. Skovgård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Ø. Skovgård på 0,1 kg N/ha/år. Idet produktionen på Ø. Skovgård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg N/ha/år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3 overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er et overdrev beliggende ca. 298 m nordvest for Ø. Skovgård. Overdrevet påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Et skovområde placeret umiddelbart (15 m) nord for Ø. Skovgård er udpeget som kategori 3 skov med gammel skovjordbund. Til det nærmeste punkt skoven beregnes en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til de nærmeste søer omkring Ø. Skovgård. Den nærmeste er placeret ca. 74 m mod syd. Til søen beregnes en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

De fleste søer og vandhuller beliggende i eller ved landbrugsarealer er næringsrige søer, som der ikke er fastsat tålegrænser for. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Ø. Skovgård er beliggende ca. 1,0 km fra nærmeste Natura 2000-område N242 Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Som det fremgår af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til område placeret i på Natura 2000-området beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at *"Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."*

Bornholms Regionskommune har gennemgået egne data samt registrerede data i de tilgængelige databaser Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen samt Arter.dk. Der er registreringer af Bilag IV-arten "Løvfrø" i en sø inden for 300 m af Ø. Skovgård.

Der er inden for 300 m af produktionsanlægget er to søer, som potentielt kan være levested for padder. Søer er beliggende inden for 300 m fra staldanlægget er beskrevet under 'Anden natur'. Søernes potentiale som mulige levested for Bilag IV-arter påvirkes ikke af den ansøgte miljøgodkendelse.

Skovområderne omkring Ø. Skovgård kan potentielt være levested for flagermus. Skovenes potentiale som levested for Bilag IV-arter som flagermus og evt. rastested for padder vurderes ikke at bliver påvirket af ammoniakdeposition men kan påvirkes af skovning. Den ansøgte produktion på Ø. Skovgård medfører ikke skovning og vurderes hermed ikke at påvirke skoven som muligt yngle- og rastested for Bilag IV-arter.

På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionskommune samlet, at den ansøgte udvidelse ikke medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller fører til ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Miljøteknisk redegørelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der kan anvendes rengøringsmidler og der anvendes desinfektionsmidler i forbindelse med vask af stalde.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lemfældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn samt anvendelse af sugekran ved påfyldning af gyllevogn. Herudover opmærksomhed ved udkørsel. Der anvendes gylleudlægger og derfor begrænset antal transporter.

Gyllebeholderne tilses dagligt. Beholderne er forsynet med alarm, der reagerer ved et pludseligt fald i gyllestanden i tankene. Der er endvidere etableret en jordvold som barriere langs gyllebeholderne.

Når gyllen køres ud, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholderne er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Olietanke står på fast og uigennemtrængeligt gulv.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler. Det er vigtigt at håndtere eventuelle rengøringsmidler og desinfektionsmidler korrekt.

Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Forebyggelse sker ved at opbevare medicinen forsvarligt, og leverer evt. medicinrester retur til dyrlæge eller apotek.

Pesticider: Der sørges for sikker transport af kemikalier mellem ejendom og marker. Giftige bekæmpelsesmidler opbevares forsvarligt under lås. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletanke, sikres at barrieren er tilstrækkelig og evt. forstærkes, så gyllen ikke løber mod søer/vandløb.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Teknik og Miljø i BRK.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllebeholder, overvåges overpumpningen. De, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gylletanken er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt.

Sker der tilsvining af vejene ved gyllekørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Hvis det værste uheld skulle ske, og der opstår lækage fra gyllevognen enten på landevej eller i marken, stoppes evt. gyllefløb mod grøft, dræn og vandløb med f.eks. halmbigballe. Der tages kontakt til kommunens Teknik og Miljøafdeling, og yderligere tiltag aftales.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at sprede under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed)

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Oletankene er underlagt lovgivning. Tankene står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra oletank spredes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Medicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune, Teknik og Miljø.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Ø. Skovgård

For Ø. Skovgård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Pumpning af vand er afhængig af strøm (egen boring).

Foder: Foderfremstilling og udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Ved længere strømsvigt opstartes nødstrømsgenerator.

Kommunens vurdering

Opbevaring af fast husdyrgødning

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Opbevaring af gylle

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Håndtering af husdyrgødning

- Der udføres lovpligtig 5 års beholderkontrol.
- Gyllebeholdere tømmes ca. én gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllebeholdere omrøres kun forud for udkørsel af gylle
- Gyllen opbevares i gyllebeholder

Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere, udover de ovenfor nævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand.

Bornholms Regionskommune vurderer, derfor at BAT er overholdt i forhold til opbevaring og håndtering af gødning.

Udbringning af husdyrgødning

1. august 2017 overtog Landbrugs- og Fiskeristyrelsen regulering og kontrollen med udbringningsarealerne og vil dermed være dækket af generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

Ifølge ansøger vil følgende dog blive praktiseret på bedriften:

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderer Bornholms Regionskommune at BAT er overholdt i forhold til udbringning af husdyrgødning.

Beredskabsplan

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder.
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

I henhold til klagenævnspraksis vurderes det, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Der er dog stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Miljøteknisk redegørelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupper
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan

- Der er 5 års kontrol på gyllebeholdere
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Ø. Skovgård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Dokumentation

- Gødningsplan
- Foderoptimeringer og analyser
- Produktionsrapporter
- Dokumentation for skadedyrsbekæmpelse
- 5 års beholderkontrol

I løbet af få dage kan skaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder og dyr
- Sundhedsbemærkninger fra slagteri

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 IE-BRUG

Miljøteknisk redegørelse

Foranstaltninger ved ophør

Ved husdyrbrugets ophør tømmes stalde, foderlagre, gyllekanaler og -tanke. Der rengøres overalt, således at der ikke forefindes foder- og gødningsrester mv., der kan tiltrække skadedyr. Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen opretholdes. Alle forurenende dele på anlægget fjernes. Der foretages en vedligeholdelse af bygningerne for at undgå forfald, eller bygningerne nedrives. Ved fjernelse af bygningerne vil byggeaffaldet blive sorteret og kørt til hhv. forbrænding, genbrug eller deponi.

Miljøledelsessystemer

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Teknologien gyllekøling anvendes til reduktion af ammoniak fra de nyeste staldafsnit. Idet der ikke foretages ændringer af produktionen fortsætter anvendelsen af denne teknologi.

Kommunens vurdering

Det er krav fra EU at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ eller svin skal opfylde BAT-konklusionerne² og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkårene for anlæg. Bornholms Regionskommune har derfor gennemgået BAT-konklusionerne i forhold til gældende dansk lovgivning.

Miljøledelsessystemer

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse. Bornholms Regionskommune har stillet vilkår hertil.

Miljøledelsen skal omfatte:

5. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
6. fastsætte miljømål,
7. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
8. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

² Artikel 14.3 i IE-direktivet (2010/75/EU, KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/302 af 15. februar 2017

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget lever over til anvendelse af bedst anvendelige teknologi, som tidligere beskrevet i nærværende miljøgodkendelse. Endvidere er det regionskommunens vurdering, at husdyrbruget har alle muligheder for at leve op til lovkravet om implementering af miljøledelse inden deadline.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at der er implementeret miljøledelse på Ø. Skovgård.

12 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

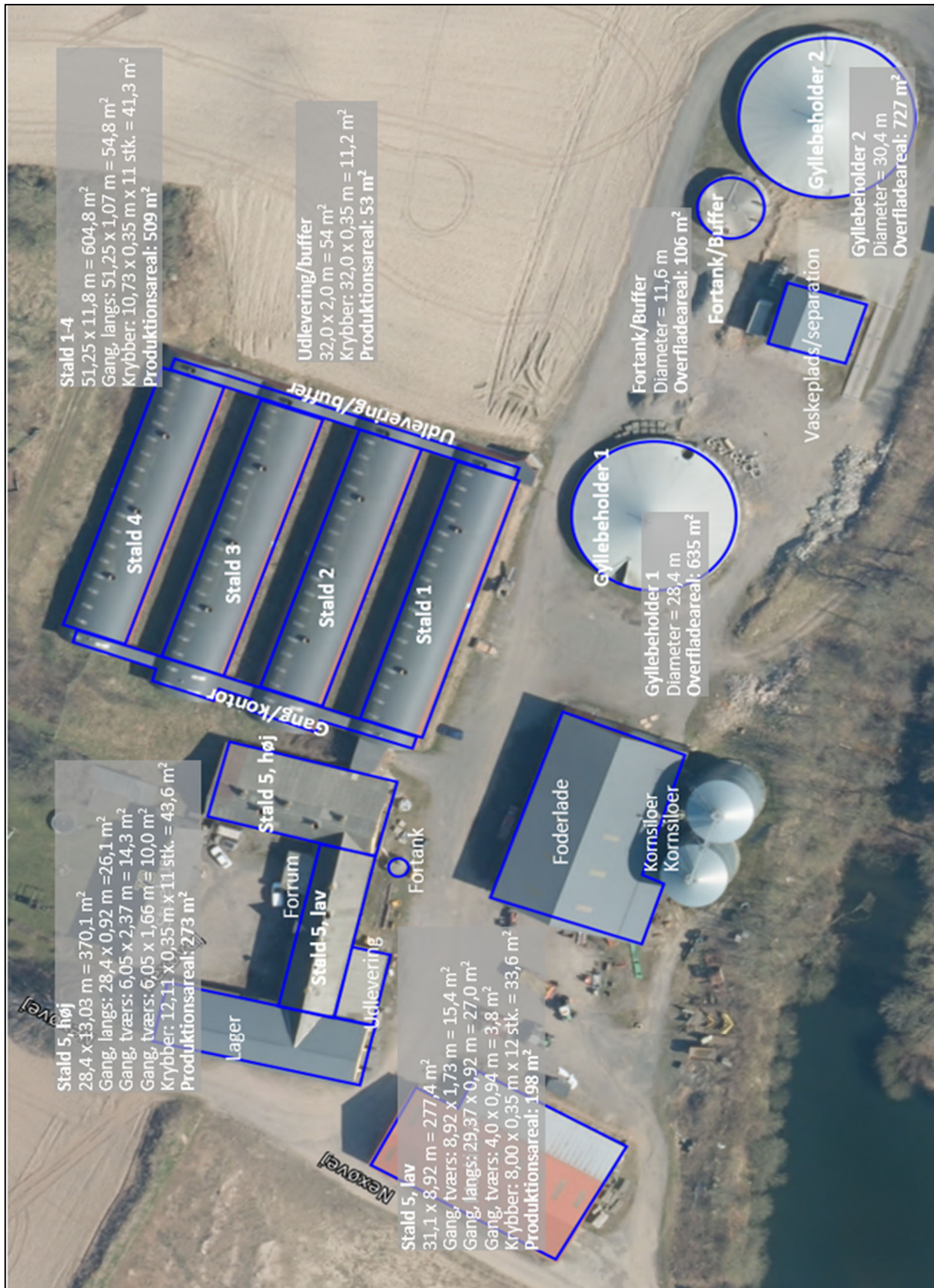
På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

13 BILAG

Bilagsoversigt:

1. Produktionsareal ansøgt drift, nudrift og 8-års drift
2. Beregningspunkter i forhold natur
3. Beredskabsplan for Ø. Skovgård

Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Bilag 2. Beregningspunkter til naturarealer

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Sø N	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,7	▼
Sø N	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,7	▼
Eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,8	▼
Sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,8	▼
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,6	▼
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,5	▼
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,9	▼
Sø S ??	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	2,8	▼
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	2,1	▼
Sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,8	▼
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	3,8	▼
Sø SV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	2,1	▼
Sø S	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	4,2	▼
Skov gl. jordbund SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,5	▼
Skov gl. jordbund NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6	▼
Skov gl. jordbund Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,4	▼
Skov gl. jordbund N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	22,8	▼
Skov tilgroet lysåbent N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4	▼
Skov tilgroet lysåbent NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,4	▼
Skov tilgroet lysåbent SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,8	▼

Overdrev NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
Overdrev NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
Overdrev SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Hede SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,4	▼
Overdrev NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	1,1	▼
Overdrev SV	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Hede NØ	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Habitatområde	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼

Bilag 3. Beredskabsplan for Ø. Skovgård

Beredskabsplan

Ø. Skovgård, Nexøvej 72, 3720 Aakirkeby

Opdateret 2022 _____
 Opdateret 2023 _____
 Opdateret 2024 _____

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliestof - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad er der sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrne kommet ud - art og antal der evt. er fanget Kontakt Kim 40460693	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Kim 40460693	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Kim 40460693	Vand Hovedstopphane er placeret i den østlige ende af foderflåden. Elektricitet Hovedafbryder er placeret i den nordøstlige ende af foderflåden. Kontakt Kim 40460693	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben. Begræns trækgenere og varmeudvikling (overbrusning). Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l. Opstart nødstrømsgenerator. Kontakt Kim 40460693	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Yd almindelig førstehjælp. Førstehjælpsudstyr er placeret ved forrum til staldene. Kontakt lægevagten ved mindre personskade. Kontakt Kim 40460693 Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk .
Ambulance 112						
Lægevagt 1813						
Miljømyndighed Helle Thers 56922074						
Landbobocentret 56907800						
Dyrlæge Danvet 51512533						
Elektriker Ventilation Smed/VVS 40460693	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvarligt: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Modtag brandvæsenet og udlever kortmateriale.	Kontroller at volden er tilstrækkelig for at undgå, at gylle løber mod søer og vandløb. Forstærk volden ved behov med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Anvend søvsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.			
Kim 40460693						

BEREDSKABSKORT - VEND

